

ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΑΛΕΞΑΚΗ

Αναπληρωτή Καθηγήτριά Πανεπιστημίου Αθηνών
Προέδρου & Διευθύνοντα Συμβούλου ΧΠΑ

Η αναφορά μας στην ελληνική κεφαλαιαγορά που επιχειρείται πιο κάτω καλύπτει την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου 1999, για την καταγραφή των εξελίξεων και των γεγονότων. Στο τέλος Δεκεμβρίου 1998, ο Γενικός Δείκτης Τιμών βρισκόταν στις 2.738 μονάδες, έχοντας διαγράψει κατά την προηγούμενη τριμηνία σημαντική άνοδο κατά 700 μονάδες περίπου, σε συνδυασμό με τη μεγάλη πρόοδο της ελληνικής οικονομίας και τον έλεγχο της μεγάλης χρηματιστηριακής κρίσης που ξέσπασε κατά το 1998. Κατά την εξεταζόμενη περίοδο, ο δείκτης συνέχισε την ισχυρή αυξητική του πορεία. Έτσι, από τις 2.738 μονάδες έφτασε στις 3.150 μονάδες, στο τέλος του Ιανουαρίου 1999 και στις 3.377 μονάδες στο τέλος του Φεβρουαρίου, αν και ενδιάμεσα πλησίασε τις 3.500 μονάδες. Κατά το Μάρτιο ο δείκτης έφθασε στις 3.760 μονάδες (22.03.99) για να κλείσει στο τέλος του μήνα στις 3.376 μονάδες. Συνολικά, κατά την εξεταζόμενη περίοδο ο δείκτης παρουσίασε άνοδο κατά 548 μονάδες, ενισχύοντας περαιτέρω την ανοδική πορεία της προηγούμενης τριμηνίας, η οποία θα μπορούσε να ήταν ισχυρότερη αν μετά τις 22 Μαρ-

τίου 1999 δεν συνέβαιναν εξωτερικά γεγονότα που μείωσαν δραστικά την αυξητική του τάση.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΙ- ΔΡΟΥΝ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΟΥ ΧΑΑ

Στην ελληνική κεφαλαιαγορά κατά την εξεταζόμενη περίοδο επέδρασε μία σειρά παραγόντων οι οποίοι συνεισέφεραν στην πορεία του δείκτη. Αρχίζοντας από τις θετικές εξελίξεις αναφέρονται:

➤ Η συνέχιση της ομαλοποίησης των διεθνών αγορών, καθώς οι αγορές συνδέονται πλέον μεταξύ τους και καμία από αυτές δεν μπορεί να δράσει σε καθεστώς αυτονομίας,

➤ Οι σημαντικές συγχωνεύσεις και εξαγορές που έλαβαν χώρα μεταξύ εισηγμένων εταιρειών με πρωτοστατούντα τον τραπεζικό τομέα. Διεθνώς επίσης, τέτοιες κινήσεις είναι συνεχείς σε όλους τους κλάδους και μεταφέρουν αυτή τη δυναμική και στην ελληνική οικονομία με ευνοϊκές προοπτικές για την ανταγωνιστικότητα και ανάπτυξη των ελληνικών επιχειρήσεων, καθώς

υιοθετούν το σενάριο της παγκοσμιοποίησης και προσπαθούν να πάρουν την καλύτερη δυνατή θέση στην αγορά. Το ΧΑΑ αντέδρασε θετικά σε αυτές τις εξελίξεις.

➤ Οι συνεχιζόμενες θετικές προοπτικές για τα μακροοικονομικά μεγέθη της χώρας, η οποία πλέον εμπίπτει εμπιστοσύνη και δυναμικότητα ανάπτυξης, με τη συνέχιση της αυστηρής νομοματικής πολιτικής και τη βελτίωση της δημοσιοοικονομικής εικόνας. Η πτωτική τάση του πληθωρισμού, 3,9% τον Ιανουάριο, 3,7% το Φεβρουάριο και 3,4% το Μάρτιο (προσοδωκόμο), αναμένεται να ενταθεί κατά το προσεχές τρίμηνο, οδηγώντας στη μεταφορά μεγάλων ποσών σε μετοχικές τοποθετήσεις. Ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο θα διαδραματίσει εδώ η πορεία των επιτοκίων, σε συνδυασμό με την αναμενόμενη σημαντική αποκλιμάκωση του πληθωρισμού, καθώς τα επιτόκια στην Ελλάδα παραμένουν υψηλότερα σε σχέση με αυτά στην ΕΕ και η αναμενόμενη σύγκλιση τους θα δράσει ανοδικά στη χρηματιστηριακή αγορά.

➤ Η γέννηση του ευρώ και η εδραίωση της πεποίθησης ότι η Ελλάδα πρόκειται να είναι το δωδέκατο μέλος

της ευρωζώνης που συντελεί στην ωρίμανση της αγοράς, άρα και στην είσοδο των κεφαλαίων και στην παραμονή τους στη χώρα μας. Η χώρα ξεφεύγει πλέον από τη σφαίρα των αναδυόμενων αγορών και οδεύει προς την αναβάθμισή της και την ένταξή της στη ζώνη των ανεπτυγμένων χωρών.

➤ Η προοπτική της βελτιωμένης κερδοφορίας των εισηγμένων εταιρειών και η σημαντική βελτίωση της παραγωγικότητας του ελληνικού βιομηχανικού τομέα κατά το 1998 σε σχέση με τον κοινοτικό μέσο.

➤ Η παρατηρούμενη δραστική στροφή των Ελλήνων επενδυτών του χρηματοοικονομικού τομέα προς το ΧΑΑ και η ψύχραιμη στάση τους σε περιόδους κρίσεων, που δρα σταθεροποιητικά για την αγορά.

➤ Η συνέχιση των ιστορικών ρεκόρ του γενικού δείκτη τιμών, όπως η μετακίνησή του στις 3.000 στις 07.01.99, ενώ στις 22.03.99 έφθασε στις 3.760 μονάδες.

➤ Η μείωση των επιτοκίων χορηγήσεων και καταθέσεων που ανακοίνωσαν οι μεγάλες ελληνικές εμπορικές τράπεζες, αλλά και η περαιτέρω μείωση του βασικού επιτοκίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

➤ Η κυβερνητική σταθερότητα που ανεδείχθη μετά το συνέδριο του κυβερνώντος κόμματος.

➤ Η μεγάλη επιτυχία της ιδιωτικοποίησης της Ιονικής Τράπεζας με την πώλησή της στην Alpha Τράπεζα Πίστηως.

➤ Η πρόοδος της εκτέλεσης των μεγάλων έργων (ΜΕΤΡΟ, αεροδρόμιο Σπάτων).

➤ Η επιτυχημένη διαπραγμάτευση της Ελληνικής Κυβέρνησης, στο τέλος της περιόδου, σε ό,τι αφορά τους πόρους που θα αντλήσει η χώρα μας από το Γ' ΚΠΣ.

➤ Η έναρξη της αποϋλοποίησης των μετοχών του ΧΑΑ, ένα έργο που θα προσδώσει ασφάλεια, διαφάνεια και ωριμότητα στην κεφαλαιαγορά με θετικές επιδράσεις στην ανάπτυξή της.

➤ Η σημαντική ανοδική πορεία του Χρηματιστηρίου της Ν. Υόρκης, καθώς η Wall Street έσπασε το φράγμα των 10.000 μονάδων (δείκτης Dow Jones).

Στους παράγοντες οι οποίοι επέδρασαν αντιστρόφως στην ανοδική πορεία του ΧΑΑ θα μπορούσαν πιθανώς να αναφερθούν:

➤ Η κρίση στη Βραζιλία στα μέσα Ιανουαρίου 1999 που οδήγησε σε πτώση στο εκεί χρηματιστήριο, φυγή κεφαλαίων καθώς και σε συναλλαγματική κρίση.

➤ Η σημαντική πτώση στα χρηματιστήρια της Λατινικής Αμερικής, των ΗΠΑ, της Ευρώπης και της Ασίας, περί το τέλος Ιανουαρίου 1999.

➤ Πολιτικοί παράγοντες, όπως το συνέδριο του κυβερνώντος κόμματος, καθώς και η υπόθεση Οτσαλάν με τη διάσταση που έλαβε για την κοινή γνώμη, τις αλλαγές υπουργών στην Κυβέρνηση και τα αναμενόμενα πορίσματα των εξετάσεων.

➤ Η κρίση στη Γιουγκοσλαβία που ανέκοψε το θετικό χρηματιστηριακό κλίμα, το τελευταίο δεκαήμερο του Μαρτίου 1999, με την έναρξη των βομβαρδισμών του ΝΑΤΟ, την κατάσταση που δημιουργήθηκε στο Κο-

σφοπέδιο και τη δημιουργία χιλιάδων προσφύγων. Η κρίση της Γιουγκοσλαβίας δημιούργησε ανησυχίες και αβεβαιότητα για την ειρήνη στα Βαλκάνια, αλλά και σκέψεις για τις επιπτώσεις της στην ελληνική οικονομία, αν η κατάσταση αυτή συνεχιστεί επί μακρόν.

➤ Η κρίση που ξέσπασε στην ΕΕ με την παραίτηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δημιουργώντας μία σειρά από πολιτικά ζητήματα.

Γενικά, οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη και μεσοπρόθεσμη πορεία της ελληνικής κεφαλαιαγοράς θα ήταν πλήρως αισιόδοξες καθώς το θετικό κλίμα στην οικονομία αναμένεται να συνεχισθεί με την επερχόμενη είσοδο της χώρας στη ζώνη του ευρώ και την παραμονή της ελληνικής οικονομίας σε πορεία σταθεροποίησης και ανάπτυξης. Ωστόσο, για άλλη μία φορά λόγω εξωτερικών παραγόντων, και μάλιστα μη οικονομικών, οι προβλέψεις στο τέλος της περιόδου παρέμειναν αβέβαιες λόγω της πιθανολογούμενης κλιμάκωσης της νατοϊκής επέμβασης στη Γιουγκοσλαβία. Αυτή θα μπορούσε να οδηγήσει σε επιδείνωση του κλίματος στην κεφαλαιαγορά και στον επηρεασμό των τιμών στο Χρηματιστήριο αλλά ίσως και της ισοτιμίας της δραχμής. Από την άλλη πλευρά, η Τράπεζα της Ελλάδος και οι κυβερνητικές αρχές είναι έτοιμες να αξιοποιήσουν τους αναγκαίους παρεμβατικούς μηχανισμούς ώστε να περιορίσουν τις τυχόν δυσμενείς επιπτώσεις.